

प.प. हाइस्कूलको सङ्क्षिप्त इतिहास

दामोदर शर्मा घिमिरे
संस्थापक, प.प. हाइस्कूल

(आरम्भमा विद्यालय सञ्चालन गर्न हाम्रा अग्रजहरूले कठिन परिस्थिति र चुनौतिको सामना गर्नुपरेको थियो । त्यसैको ऐतिहासिक दस्तावेजका रूपमा संस्थापक श्री दामोदर शर्मा घिमिरेको लेख यहाँ प्रस्तुत गरेकाछौं।) १९९९ सालमा घोराहीको रोगन कोठीका श्री गर्जसिंह थापाको प्रयास र बजारीया महाजन औ जनताहरूको सहयोगबाट घोराहीमा एउटा प्राइमरी स्कूल स्थापित गराई दु.पा.अ.क.हाकिम आन्नदप्रसादको रायअनुसार स्कूल घर बनाउने लकडी सरकारसँग माग गर्नको लागि जाहेर समेत अप्रत्यक्षरूपले गरिएको थियो । अभाग्यवश स्वीकृति-रूपी आशातर्कको मूलमा तत्कालीन प्रधानमन्त्री स्व. श्री ३ जुद्ध शमशेरज्यूले, “जनताबाट स्कूल स्थापित गराउन हुँदैन, सरकारबाट नै राख्नुपर्छ” भनी आफ्नो आदेशरूपी कुठाराघात गरिदिनुभयो ।

त्यस आघातले गर्दा, “छिन्ने मूले नैव शाखा न पत्रम्” भन्नेझै जरालेरहित भएको त्यस बाल-स्कूलको इतिश्री भयो । २००२ मा जिल्लाको बन्दोबस्त गर्नको लागि जनप्रतिनिधि भई प.वासुदेव, खुशलराम, टेकनाथ गौतम, मोहनप्रसाद मजगैयाँ तथा काजी भीमबहादुरलगायत हामी श्री ३ पद्म शमशेरका समीपमा गयौं र दाङ देउखुरी जिल्लालाई भैरहवा मातहतबाट छुट्याई नेपालगञ्ज मातहत बनायौं ।

त्यसै समयमा ९६ सालको इस्तिहारबमोजिम स्कूल सञ्चालक समितिको सङ्गठन गरी ५ वर्षसम्म स्कूल चालु गर्नेछौं भन्ने व्यहोराको बिन्तीपत्र सरकारमा चढायौं र सरकारबाट पनि स्कूलको स्वीकृति र सहायता पाउनेछौं भन्ने आश्वासन पायौं अनि फिर्ता भयौं । वर्षाकालपछि २००३ सालमा श्री गर्जसिंह थापा, पं.वासुदेव, श्री खगराज लोहनी, श्री लोकवहादुर, श्री बिक्रम शाह, श्री नेपवहादुर, श्री सुर्यप्रकाश गिरी लगायत हामी विष्णुदासको बगैचामा भेला भयौं, बाँके गोश्वाराका बडाहाकिम स्कूल अध्यक्ष म मन्त्री, श्री गर्जसिंह थापा कोषाध्यक्ष, सुर्यप्रकाश गिरी प्रधानाध्यापक भएको सञ्चालक समितिको गठन गरी “५ वर्ष सम्म स्कूल चालु गर्नेछौं ।

बन्द हुन दिनेछैनौं भन्ने व्यहोराको विन्तीपत्रसमेत लेखी सुर्य प्रकाश गिरीलाई काठमाडौंमा पठायौं औं सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त गरी २००४ साल जेष्ठ महिनामा गङ्गादशहराका दिन हाल व्यापक रहेको ठाँउदेखि उत्तरतर्फ अन्तिम पीपलको वृक्षमुनि सब जना भेला भयौं र सहयोगीहरूका साथ हामीहरूले उत्साह र उमङ्गका साथ श्री पद्मोदय पब्लिक मिडिल स्कूल, भन्ने सङ्जाले विभूषित एउटा स्कूलको

उद्घाटन गऱ्यौं, जसले आज कन्दरा निवासीहरूको अज्ञानतालाई प्रतिवर्ष सूर्यले अन्धकार हटाएझैं हटाइरहेछ “अतः प्रलयान्तसम्म हटाओस्” भन्ने सतत यही मेरो ईश्वरसँग प्रार्थना छ ।त्यसै समारोहमा स्कुल सञ्चालकलाई उत्साहित गराउने भएका शिक्षाप्रोमी दु.प.अ.का.ख. देवमुनि गुभाज्युबाट स्कुलको वार्षिक चन्दा ५० रुपैयाँ प्राप्त गऱ्यौं ।

सोही पीपलको पूर्व- उत्तरका पर्ती- चौरमा जनताहरूको श्रमदानबाट दुइटा फुसका छाना भएका कच्चा घर तयार गरी त्यसैमा स्कुल चालु गराइयो । श्री गर्जसिंह थापाका प्रयासले गर्दा बलरामपुरबाट शिक्षाप्रोमी कर्मठ पं. प्रयागनारायाण मिश्रको शुभागमन यस स्कुलमा भयो, साथसाथै पं.वामदेव शर्मा तथा कविराज गणेशकुमारहरूको पनि ।संस्था मजबुत पार्नका लागि मैले ५ हजार चन्दा दिन्छु तपाईंहरूले पाँच पाँचहजारको हिसावले दिनुहोस् यथाशक्ति जनताबाट पनि मागौं र लाख डेढलाखको स्कुलको सम्पत्ति बनाऔं भनी म सकेटरीले पं. वासुदेव, खुशलराम, श्री गर्जसिंह र अरु महानुभावहरूसँग आग्रह गर्दा उहाँहरू मञ्जुर हुनु भएन । केही दिनपछि २००४ सालको कुशे औसीका दिन पं. वासुदेव तथा भागवतजीका घरमा पं. वामदेव, टेकनाथ तथा स्व. बोधिलालजीहरू हातमा कुश लिएर ‘भिक्षा देहि’ भन्दै चन्दा माग्नका लागि जानुभयो औ उहाँहरूले एकमुष्ट भारु रु. २५०० र वार्षिक रु. १४४ को लिखित चन्दाको रूपमा दिनुभयो सोही हिसाबले मैले पनि चन्दा दिएँ ।

अब पालो आयो खुशलरामजीको । उहाँसँग प्रार्थना गर्दा उहाँले भन्नु भयो “पहिले स्कुलको उठान गर्दा मलाई सोध्नु भएन ‘५ वर्षसम्म स्कुल चलाओला, बन्द हुन दिनेछैनौं’ भन्ने बिन्तीपत्रमा मेरो दस्तखत छैन औ अङ्ग्रेजी शिक्षामा श्रद्धा पनि म राख्दैन ।” गणेशकुमारजीको सल्लाहबाट कार्तिक पूर्णिमाका दिन म सकेटरीले त्यही सरह जो वासुदेवजीले दिनुभएको, तपाईंले चन्दा दिनुहन्न भने म अनशन गर्दछु’ भन्दै खुशलरामजीका घरमा धर्ना दिँदा निजका भाई बोधिलालजीको रायबाट उहाँले संस्कृतसमेतको पढाइ हुनुपर्छ भनी माग पूरा गरिदिनुभयो ।

अनि तत्पश्चात् म र गणेशकुमारजी मौली शोभाकरजीको घरमा गयौं । औ उहाँलाई चन्दा लेखायौं । पश्चिममा सर्वप्रथम चन्दादाता उहाँ नै हुनुहुन्छ । श्री खगराज लोहनी, तुलसीराम, मोहनप्रसाद मजगैयाँ तथा स्व. रामप्रसाद श्रेष्ठहरूसँग चन्दा लेखायौं । हेडमास्टर सूर्यप्रकाश गिरीज्यूले चानचुने चन्दा उठाउनु भयो तर धेरै उठेन । सकेटरीलगाएत स्कुलका सदस्यहरूले अहिले चन्दा दिँदैनन् भन्ने शिकायत हे म. सूर्यप्रकाश गिरीले डा. मृगेन्द्र रामशेर कहाँ जाहेर गरिदिनुभयो र उहाँबाट सकेटरीले दिलचस्पी लिई चन्दा उठाउनु पर्छ स्थानीय स्कुलमा पनि दिलचस्पी किन नदिएको’ भन्ने पत्र आयो ।

२००५ मा श्री मोहन शमशेरका समीपमा ‘पक्का स्कुल घर बनाईपाऔं’ भन्ने व्यहोराको निवेदनपत्र दिइयो तर उहाँले राष्ट्रको आर्थिक हालत शोचनीय स्थितिमा भएको देखेर या कुन्नी के विचार गरेर हामीहरूको मागरूपी लतालाई पल्लवित गराइदिनुभएन । अभाग्यवश तिनी जनताका श्रमदानबाट तयार गरिएका औं

शिक्षार्थीहरूका निमित्त घाम पानीको मात्र ओत भएका कच्चा छाप्रा पनि अग्निकाण्डले गर्दा भस्मावेश भए । त्यसै सालमा घोराहीको रोगन-कोठी भारु ११ हजारमा श्री गर्जसिंह तथा रोहबर सिंह थापाबाट खरिद गरी त्यसैमा स्कुल चालु गराइयो । त्यसै सालको पौषमा गर्जसिंह थापा र म हापुर गयौं । त्यहाँ स्व. श्री शालिग्रामज्यू, जो व्याकरणचार्य, साहित्याचार्य, आयुर्वेदाचार्य हुनुहुन्थ्यो औ देशको अभाग्यवश शिक्षार्थी अवस्थामा नै स्वर्गारोहण हुनुभो, सहयोगबाट अरू जनतालाई चन्दा लेखायौं । त्यसवेला रामप्रसाद गौतमले चन्दा नदिँदा ३ दिनसम्म अनशनव्रत गरेर चन्दा प्राप्त गरी फिर्ता भयौं । त्यसपछि पश्चिम दाङ हेकुली सीताराम चौधरीका घरमा गई अनसन गरी एकमुष्ट १५०० रुपैयाँ चन्दा प्राप्त गरे ।

त्यसैवेला शिक्षाप्रेमी पढ्ढाका श्री विक्रमबहादुर र उहाँको भाइले वार्षिकबाहेक एकमुष्ट १००० रुपैयाँ चन्दा लेखिदिनुभयो । यसरी दाङ देउखुरीका शिक्षाप्रेमी दानवीरहरूले दान दिएका यहाँका कतिपय अवसरवादी ती महानुभावहरूलाई मन परेन जसले जिल्लालाई अज्ञानतारूपी अन्धकारको गर्तमा हाली पश्चिमी हावाबाट आ-आफ्नो हानिलाई बचाउन चाहन्थे, अतः जनविरोधीहरूले केन्द्रमा शिकायत गरिदिए । श्री ३ मोहन शमशेरको ‘पुगी जाँच गरी जाहेर गर्नु’ भन्ने आदेश अनुसार सल्यानका बडाहाकिमज्यूबाट म धम्काइएँ, तैपनि यसको केही पर्वाह गरिनँ । हिउँदमा जम्मा १००-१२५ विद्यार्थी र वर्षामा मलेरियाको प्रकोपले गर्दा धेरै शिखरमा गई स्थानीय ३०।४० विद्यार्थी मात्र स्कुलमा रहनेहुँदा छ महिनासम्म बेसी औ छ महिनासम्म शिखर स्कुल चालु गर्ने स्वीकृत पाओँ, भन्ने सञ्चालक समितिको प्रस्ताव केन्द्रबाट स्वीकृत भई आएपछि अध्ययनकार्यको लागि ६० हाते लामो औ १५ हात चाकलो भएको एउटा घर ‘हर्नाेक’ भन्ने शिखरमा बनाइयो ।

त्यहीं छात्रावासका निमित्त ३४० रुपैयाँमा अर्काे घर खरिद गरियो, विद्यार्थी र अध्यापकहरूले त्यही शिखरमा सहङ्गो भन्दा सहङ्गो नून, तेल, दाल, चामल, तरकारी इत्यादि जे जति चाहिने सामान प्राप्त गर्न सक्ने प्रबन्ध मिलाइदियो । शिखर जान नसक्ने १ दर्जादेखि लिएर ३ दर्जासम्मका विद्यार्थी र तिनलाई चाहिने अध्यापकहरू बेसीको रोगन कोठीमा छाडी बाँकी सबै हर्नाेकमा लगिए । एवं प्रकार ले २ वर्षसम्म गर्मीको समयमा छ महिनासम्म शिखरमा र जाडोको समयमा छ महिनासम्म बेसीमा स्कुल चालु गरियो । दाङ देउखुरीका सबै जनताले चन्दा लेखिसकेको हुँदा संस्था स्थायी चलाउनको लागि प्रतिविघहा ३ आना मालपोतका साथसाथै मालले असुल गरी स्कुललाई एकमुष्ट पैसा दिने प्रबन्ध मिलाई पाँउ भन्ने व्यहोराको निवेदन पत्र डा.ज. मृगेन्द्र शमशेरकहाँ दिँदा ‘चन्दा उठाउने स्वीकृति पहिलेनै भईसकेकोले पटक पटक दिन नपर्ने’ भनी उहाँले अप्रत्यक्षरूपले अस्वीकार गरिदिनुभयो ।

ग्रीष्मकालको छुट्टीमा बनारबाट दाङ आई स्कुलप्रति बडो उत्साहको साथ दिलचस्पी दिई श्री भरतमणि शर्माहरूले जो काम गर्नुभो त्यो बडो प्रशंसनीय छ । खजाञ्ची गर्जसिंहले “हाम्रो दोकान घोराहीमा छैन । अतः आवत जावत कम हुन्छ” भनी आफ्नो पदबाट २००७ साल बैशाख महिनामा अवकाश लिनुभो । त्यो

रिक्त पदलाई आफ्नै घरमा रूपैया पैसा राख्ने शर्तमा पं. खुशलरामजीलाई सुभोभित गराउनुभयो । चन्दा धनि वर्ग तथा जनताहरूबाट अनशन गरेर पनि लेखाइयो । अत एव “घोराही स्कुललाई पैसा दिन परेपछि छोरा छोरी किन नपढाउने ?” भनी चन्दा दाताहरूको रुचि शिक्षातर्फ झुक्न थाल्यो । २००७ सालको क्रान्तिमा पनि शिक्षाको उन्नतिको लागि मानपुर बजार र प्यूठानबाट देविप्रसाद मजगैयाँ तथा सल्यानबाट लोकवहादुर न्यौपानेले र घोराही बजारबाट मैले उठाएको जम्मा चन्दा मो रु. ४३ हजार दाङ देउखुरी गोश्वाराका जिम्मा राखियो, जो पछि दाङ, सल्यान, प्यूठानका हाइस्कुलहरूमा वितरण गरियो ।

क्रान्तिकालमा पनि स्कुलको पढाईमा बाधा नपरोस् भनी म सकेटरीले ३ हजार गुप्तधन दिएँ । दाङ देउखुरी गोश्वाराका प्रथम वडाहाकिम अनिरुद्र प्रसाद सिंहले प्रजातान्त्रिक पद्धिअनुसार चार वर्ण ३६ जात सबैका अड्डाखानामा समानतापूर्वक पद प्राप्त गरेकाले स्कुलहरूमा पनि सबैको प्रवेश हुनुपर्दछ भन्दा सनातनी पं. वामदेव शर्मा, विष्णुप्रसाद गौतम, प्रेमनिधि घिमिरे समेत एकाएक स्कुलबाट हटिदिदा २-४ महिनासम्म स्कुलमा पढाई केही कम भयो । २००८ साल मार्ग महिनामा बनारसबाट कपिलदेव एम.ए.दाङ आई उहाँले यो स्कुललाई सुशोभित पार्नु भयो । उहाँकै प्रधानाध्यापकत्वमा नै २००७ साल वैशाख महिनामा डा.जितेन्द्रबहादुर शाह स्कुल निरीक्षण गर्नको लागि यहाँ आउनु भयो, औ सुचारु रूपले ९ कक्षासम्म स्कुल चालु भएको देखि उहाँले नै मिडिलस्कुललाई हाइस्कुल घोषित गरिदिनुभयो । स्कुल स्थायी चलाउको लागि भूमिको आवश्यक पङ्ख्यो र जनतासँग प्रार्थना गर्दा २०१० सालमा १४ विगहा श्री दत्तात्रेयबाट र ५ बिघा पं. खुशलराम, नन्दराम, पद्मराज, रामप्रसादबाट प्राप्त भयो ।

अब पालो आयो सेक्रेटरी परिवारको कारणवश हामीबाट स्कुल नपाँउदा कालिमाको केही अंशमा सेक्रेटरीले समेत ग्रहण गर्नु पङ्ख्यो । साथ-साथै सनातनीहरूको श्रद्धा पहिले भन्दा केही कममा उपर हुन थालेको र उठेको चन्दा अध्यापकहरूको तलबमा खर्च भइसकेको बेलामा “स्कुलमा विशेष केही ठोस काम भएको छैन” भन्दै चन्दादाताहरूले चन्दा दिनमा लस्याङ्लुसुङ् गरेका र शिक्षा विभागबाट पनि हाइस्कुलको सहायता नपाएबाट चीफ इन्सपेक्टर दीर्घराज कोइराला ज्यूसँग परामर्श गर्दा “पक्का स्कुल बिल्डिङ्ग तयार गरेपछि अवश्यमेव सरकारबाट सहायता दिलाउला” भन्ने आश्वासन पाएकाले सो बमोजिम सञ्चालकवर्गको रायबाट स्कुल निर्माणको निमित्त उपयुक्त स्थानमा पक्का स्कुल बिल्डिङ्ग बनाउन केही चन्दा र सापटी धन लगाई चारखाल ईट्टा पकाइए । क्रान्तिकालमा कटानी गरेका लकडीहरू चिरानी गराइयो ।

२०१० साल वैशाखमा इण्टरकलेज बनाउने विचारबाट चौगिरदा २०० हात लामो स्कुल बिल्डिङ्गको जग खनाई श्री विश्वेश्वरप्रसाद कोइरालाको हातबाट शिलान्यास भयो । हेडमास्टर कपिलदेवले छोडीजाँदा स्कुलमा पढाइ नाम मात्रको भएको थियो । वडाहाकिम जयमङ्गलसिंहको अध्यक्षतामा २०१० साल आषाढमा नयाँ सञ्चालक समितिको गठन गर्नलाई प्रस्ताव पास भई सूचना टाँसियो । अर्थसङ्कटको

अवस्था हुँदा नयाँ सञ्चालक समितिको सदस्य बन्ने बनाउने हिम्मत उत्साह कसैमा आएन । पुरानै सेक्रेटरी मैलेनै काम चलाउनुपऱ्यो । सेक्रेटरीको घरभित्र भएको अवस्थामा सेक्रेटरीका भाइले वार्षिक चन्दा दिन रोकिदिंदा सबैबाट वार्षिक चन्दाको स्रोत रोकियो । उपाय कतै नदेखी शिक्षाको निम्ति क्रान्तिकालमा दाङ दा.गो.मा. रहेको ४३ हजार रुपैया पाउँ भन्ने बराबर परामर्शदाताहरूछेउ निवेदन गरियो । ‘दाङ देउखुरीमा खुलेका र पछि खुल्ने विद्यालयहरूमा १३ हजार इन्सपेक्टर र गोश्वारको सिफारिसबाट सेक्रेटरी जिम्मा दिनु’भन्ने प्रधानमन्त्री मातृकाप्रसाद कोइरालाबाट आदेश भएको थहाँ लागि घरायसी कुराबाट भाइहरूले अनेक तरहबाट रोक्दा पनि नरुकी मार्गमा काठमाडौँमा श्री दीर्घराज कोइरालाज्यू शिक्षा विभाग चीफ इन्सपेक्टरको सौजन्यबाट र दाङ दे.गो.को.का.मु.ब.हा.ख.गजेन्द्रप्रसादज्यूको उदारताबाट तुरुन्तै उसै दिन सो १३ हजार मोरु स्कूल बिल्डिङ्ग कार्य-निर्माणलाई पाइयो सो वर्ष ईट्टा, टिन, लडकी,चुना तयार गर्ने काम र बिल्डिङ्ग निर्माणको कामसमेत चालु गर्दा स्कूलमा अर्थसडकट ज्यादा पऱ्यो । ‘लकडी पब्लिकबाट श्रमदान लिई ढुलाऔँ भन्ने संस्थाहरूको कार्य प्रतिक्रियावादीहरूले रोकिदिई बोकाउन नपाउँदा घरको गारो स्थगित गर्नु पऱ्यो ।

२०११ साल वैशाखमा २०० जवान छात्रको निम्ति छात्रावासको जग खनी शिलान्यास भयो । कुली, पहाडी, लोनिया, आराकसी, नेपालीकर्मी, डकर्मीहरूलाई विदा गर्ने पैसा नहुँदा दाङका प्रतिष्ठित व्यक्ति, धनीवर्गहरूका घर गई, (हलवार इत्यादि) अजशन गरी दुःख देखाई, क्रान्तिबाट भएको भ्रान्ति सबैका मनबाट हटाई पुरानो चन्दा र नयाँ चन्दासमेत केही नगदीको रूपमा उठाई, अरु सापटीको रूपमा राखी सबैको तलब चुक्ता गऱ्यौँ तर प्रतिक्रियावादीहरूले शिक्षा विभागमा १३ हजार रु सेक्रेटरीले स्कूलमा नलगाई खायो भनी गुप्तनामा लेख्न चुकेनन् ‘ढु.पा.अ.का.हाकिम देवमुनी गभाज्यु काठमाडौँ गएका मौकामा डा.ज.जितेन्द्रज्यूले दाङको हाइस्कूल बिल्डिङ्ग कस्तो बनिरहेछ ? सेक्रेटरीउपर गुप्तनामा आएकोछ, कसो हो ? भनि सोधनी गर्दा गुप्तनामाको कुरा फजुल हो, सेक्रेटरी राम्रो काम गरेका छन् भन्नु भएछ । तैपनि विश्वासको लागि चीफ इन्सपेक्टर श्री दीर्घराज कोइरालाले २०११ को जेष्ठ महिनामा स्कूल निर्माण कार्य निरिक्षण गरी हिसाब जाँची जानुभयो ।हेडमास्टर कपिलदेव एक सालभरि रिक्त भएको हेडमास्टरको पदमा छ महिनासम्मको कोसिसबाट श्री रामसुरत त्रिपाठी एम.ए.एल.टी. जो गोरखपुर डी.वी. इण्टर कलेजमा पढाइरहनु भएको थियो र २०११ साल आषाढमा आई प्रधानाचार्यको पदमा प्रतिष्ठित हुनुभयो ।

कर्मठ गाँधीवादी विचारधारा भएका व्यक्ति हुँदा उहाँको कामबाट प्रभावित भई धैरैजसो वलरामपुर, गोरखपुर, वनारस, पढ्न गएका दाङका लडकाहरू यो स्कूलमा आई पढ्न थालेकाले दिन दुगुना रात चौगुना छात्रहरूको बृद्धि भई २५० सम्म लडका पुगेका छन् । लडकाहरू बस्ने डेरा नपाई धैरै छात्रको आग्रह छ आइन्दा इण्टर कलेजको पढाई चालु गरियोस् । २०११ साल मार्गमा क. दिलमान सिंह र ब.हा.मेघप्रसाद जस्ता शिक्षाप्रेमी व्यक्तिहरू दाङमा आई स्कूल बिल्डिङ्ग लकडी ढुलाउन रुकेको देखि पब्लिकबाट

श्रमदान मागी ३ कोस टाढाबाट २४ जवानले मात्र उठाउन सक्ने धरानहरू समेत ढुलाइदिनुभएकोले स्कुल बिल्डिङ्ग खडा भयो । पब्लिकलाई मजदुरी नदी बेगारी गरायो भनी दाडका उदार समान्ती नेताहरूले दोष लगाउने कुचेष्टा गरे, त्यसको पर्वाह कसैले राखेनन् । स्कुलको खर्च १० सालसम्म सापटीको रूपमा बाँकी रहेको श्री ब.हा. मेघप्रसादज्युको मददबाट धेरै जसो चन्दा उठेकाले चल्यो । आखिर कुली-कर्मीको तलब चुक्ता गर्नलाई पहिले २००९ सालमा खरिदभएका टिन बिक्री गर्नु पऱ्यो, तापनि नपुग्दा सापटी लिनुपऱ्यो ।

२०११ साल पौषदेखि चन्द्रार्थी भई बर्दिया २ पटक, दाड देउखुरी, विराटनगर, बंगलोर, काठमाडौं इत्यादी ठाँउमा श्रावणसम्म डुल्दा पनि मैले सन्तोषजनक तत्काल चन्दा प्राप्त गर्न सकिन । हाइस्कुलको वार्षिक सहायता ६ हजार मोहर वा कं.रु. के हो भन्ने निर्णय नभई लट्केको थियो । सेक्रेटरीको प्रयासले नै श्री ५ मा जाहेर भई एक साललाई कं.रु. ६ हजार दिनु भन्ने प्रमाङ्गी भई २०१२ भाद्रमा दाड मालबाट ६ हजार कं.रु. पूरा गरी सहायता पाइयो । छात्रावास, स्कुल बिल्डिङ्ग पूरा तयार गर्नलाई ५० हजार सरकारबाट सहायता पाउँ भनी धेरै विन्तीपत्र श्री ५ महाराजधिराजका हजुरमा जाहेर गरेमा शिक्षा विभागबाट २५ हजार दिने ठहर भई श्री ५ का हजुरमा शिक्षा मन्त्रालयबाट जाहेर हुँदा दुर्भाग्यवश यस २५ हजारको मागलाई पनि अवैधानिकको सङ्ज्ञा दिन प्रतिक्रियावादीहरू चुकेनन् । श्री डा.के.आई. सिंहजीको सरकारले २५ हजारको निकासो गरिदिए । छात्रावास धमाधम बनिरहेको छ । स्कुलको प्रगति द्रुत गतिमा छ । पोरदेखि एस.एल.सी.परीक्षामा लड्काहरू बस्न थालेका छन् जबकि अरू-अरू पश्चिमका हाइस्कुलमा एस.एल.सी.कोर्स चालु नै छैन । यसपाली १३ जना रेगुलर विद्यार्थीहरू एस.एल.सी.परीक्षा दिन नेपालगञ्ज गएका छन् । आगौं साल परीक्षा केन्द्र यहाँ नै हुने निश्चय छ । ईश्वरसँग प्रार्थना छ कि स्कुलले शिक्षा दिने कार्यमा सबैको नेतृत्व सुचारु रूपले चलोस् । जय विद्या ।

वैश्वे २००५ साल माघ ७, ८ र ९ गते का दिन
श्री पद्मोदय पबलिक मिडिल स्कूल, दाङ घोराही को निरीक्षण
८ गते का दिन विद्याधीरि को सरन्या जाल लेखनेसे बमोजिम मि.

कक्षा ६ कक्षा ५ कक्षा ४ कक्षा ३ कक्षा २ कक्षा १

६/६ १२/१२ ११/११ २१/२६ २१/२१ १५/१२

संस्कृत श्रेणी १५/१८ जम्मा = १००/११४

शिक्षक हर को सरन्या ६ रहेछ जम्मा संस्कृत का शिक्षक, कतारि
बुनाइ शिक्षक र बैरा पनि स्वास्मीजित दर । यसै कारण माथेका
जमा एउटै शिक्षक ले दुई श्रेणी लिनु पर्दछ र पढाईमा बाधा पर्छ ।

गस्लेला स्कूलमा मित्रास्वीयित बरी हर दर ।

१. शिक्षक हाजिरी बरी
२. विद्याधीरि " "
३. जाँच को किताप
४. किताब को सूची
५. सरकारी संचालक समिति ले जाँच गरे को किताप
६. लडका मास्टर हर बरी - गोष्ठा रिपोर्ट को "
७. पस्ताव संचालक समिति
८. भर्ना बरी
९. स्थाप " (संचालक समिति)

५) शिक्षक हाजिरी बरी मा मरीनाको अन्तमा पढाकायपक को सही हुनु पर्छ ।

६) लडका हर को हाजिरी बरी का अन्तमा मरीना मरीना मा मारेने हाजिरी
को मीजान र औसत हाजिरी आदि न लेखने को नै गम बिन्दु
हुना ले निरीक्षण फार्म भरवा बाधा पर्छ । इकुरा सही लेखने परीक्षण को
सही हुनु पर्छ ।

७) जाँच को किताप मा कापीपम लडका हर २००५/८/५ का दिन कुनै
परीक्षा को रिकार्ड न राखनी माथेका कासमा नदीउने का इच्छ ।

८) वेतन राजिस्तर मा अंक को माथे अंक लेखे को दे सेवगो ।
जलती मये को रनडमा त्यो अंक लाई काटे माथे मुद्द अंक
लेखी हेउ मास्टर को सही हुनु पर्छ ।

९) यस स्कूलमा न ता हेउ मास्टर ले अरु शिक्षक ले पढाये को निरीक्षण
गर्ना नोट राख्नु न शिक्षक हर ले आफु ले पढाउने विषय को
सांसारिक डायरी गस्ले पढाई निधामत रनमा मलेउ ।

यस स्कूलले यस्तो इलाका मा जहाँ कति कोश सम्म स्कूल को दर्शन हुँदैन विद्याको प्रकाश फैलाउँदै छु र मानिसहरुलाई वास्तवमा मानिस बनाउँदै छु यसको श्रेय हाउ का: तीनी दानी सञ्जन उरुलाई छु जो यस शुभ कार्यमा मदत दिँदै छन्। श्री. रामोदर शर्मा ^{कलेक्टर} र उनको सहायक श्री रमेश्वर लोरा सराहनीय छ। शिक्षकहरु आफ्नो काममा गारव राख्नुहुन्छ। श्री. सूर्य प्रकाश गिरी र श्री. प्रसाद नारायण दुवै स्कूलको काममा पूरा लग्न र उत्साह देखाउँछन्।

शिक्षक उरुलाई प्रोत्साहन दिनुको लागि बर्षमा न पुगे तीन बर्षमा केहि न केहि तरिको दिने विचार संचालक समिति ले गर्ला भन्ने आशा राख्नुहुन्छ। यद्यपि शिक्षकको कर्तव्य राउटा जन सेवाको कार्य हो सांसारिक आवश्यकता पनि पूरा हुनु जरुरी छ। यस संस्था का कर्मचारी आफ्नो काममा सकल उद्यमि र ईश्वर प्रीति राख्नुहुन्छ।

राउ: चामेबागीछ
ची माघ सं. २०२१

सुधी राम मोह ठुनुरी बी.ए., डिप्लोमा-बी.ए.
Deputy Inspector of Schools, शिक्षक
WESTERN CIRCLE, NEPAL
डिप्टी इन्स्पेक्टर स्कूल, पश्चिम काँठ

2008-5-6

आज म राज्य तर्फ जान लागदा योति स्कूलको बारे परेको र जहाँका कर्मचारीले जहाँना गरे वाप स्कूलमा आई हेरे पछि सुनौ र केको रहेछु सेटो रहेछमाथि हहका कडा मेहनत र योग वाप म आला गर्नु छी के छी ज म येमापु सफल होमा

श्री. मन्मथी राणा गैहरी १९८१
Gaiheri

आजो के शरद १४ गते '०६ साल के एस स्कूलमा आइना का माभाउप
 मलाई मित्या। जिला स्कूलमा एस स्कूलको पठाई र सीगठर सज्जोम
 जतन गर्ने जागे लागेप। जतन अशी सजे पठाई थालि र हेको र थाक लम
 मोहना पाई धरम अशीमा लउकाउने कोरी परीशत उनै दुगले र जिहुका
 पडाइकि महु पुग्ने, स गालेका सके का लके का एस स्कूल लाई ही किल
 मा परीशत गहमोस भन्ने गनाइ म देउ आशवाउ र एस दाउ। जिला
 हाइस्कूल नरेश्वर एस स्कूल लाई उद '८ साल की कोर का थोके भिने
 गरी हाइस्कूलका परीशत उनै स्वीकार किपकीउ।

मोरो एस स्कूल संचालक सभित प्रानि निवेदन कि अरु गठले
 थारिने स्मक को सके गरी आउने नियुक्ति कसु।

I wish this school a very bright happy future.

जिल्ला शिक्षा अधिकारी।

१४/१/०६.

मै आज भन्नु गणतन्त्रको कार्य रत को अगुवा लडाई को आ, दा मा मा मा मा मा र हेको
 रदमा-न पक्ष पक्ष/३ हाइ स्कूलको जे रिले गीने शी माउप प्राध्यापको। प्रजा
 तन्त्र लाई सफल पार्न को जे मने शिक्षा कसे वा महेल राने हे को मनुपने
 कुश हैन। तर उर हेको कुशपो हाई मा हाइका किकलात दाउ, पूषा न महेपाने
 गुरत रदमा-न हाइ स्कूल को दुपमा र हे को स्कूलको आशवा लाई री
 वयनीय है जे हो ल महेका अश्यापवर अहु शिक्षा के नी हदु है परि किये
 थारिने सराहाणीय है। आशु है ~~कसे~~ र हाइ स्कूलको आउने प्रत्येक व्याप
 माहाई कुत हलाते-मदन गौँ धी अगुवा न महे लीव को अगुवा को दाई ग
 आहु हाइ लाई दुइपाउदु है।

जय नेपाल -
 गणेश २१/१/०६
 पोखरा १५ गते ०६

आज यह हाईस्कूल को निरक्षरता में पाउंडा प्रती जाओ
श्री रामोदर शर्मा को प्रथम सहानिध है. यह हाईस्कूल
ए यल्ल आल पाय को लदेव उतले गट बुद्धी बाहुदु बाय

श्रीम रामराजाधिराज

2095 15.194.

अ यह विद्यालय के उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछु।

गिरिजा य. कोटवाल

पथोदर पब्लिक हाईस्कूल, चौड़ही दाङ्ग (भारत) यथा आदर्श हाईस्कूल
का साक्षात् प्रस्ताव कि गतः वर्ष देखी हाईस्कूल फाइनल को पोस्त्रा देन
लाई निश्चयार्थी हुन गइ सकै भइछन। सञ्चालक कमिटी स्कूल का प्रति
प्रयत्नमेतद हर उपद्रवापा वगै प्रत्यन्त योग्य छन। साक्षात् सहयता
प्रभोदर। स्कूल का प्रति अंग्र्यापनू हौदिक शुभ, कामना प्रकट गर्दि हुन।
भविष्य में यनो दास संस्था लई यथाशक्ति अंग्र्यापनू सहयोग दे निहै।

कै. गंगाधर सिंह

9-12-12

उच्च माध्यमिक शिक्षा परिषद्

सामोठिनी, सप्तपुर, नेपाल ।

पत्र संख्या:-

स.सं.- १४१०४३

मिति:- २०४६।१।२८ गते

विषय:- अस्थायी अनुमति ।

श्री पद्मोदय पब्लिक मा. विद्यालय,
भक्तपुर, दाङ्ग ।

यस परिषद्को मिति २०४६ साल आठवण ६ गते बसेको बैठकबाट निष्पत्ति भए अनुसार यही २०४६ सालको शैक्षिक सत्रदेखि त्यस विद्यालयमा विज्ञान समूहको उच्च माध्यमिक तहको कक्षा ११ (स्पास) संचालन गर्ने अस्थायी अनुमति दिइएको छ । -

बोधार्थ

श्री शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय, उ
उच्च शिक्षा शाखा, केशवमल ।
श्री एन. जि. नि. कार्यालय,
मध्य पश्चिमाञ्चल, सुर्खेत ।
श्री जि. जि. नि. कार्यालय,
चौमाली, दाङ्ग ।

नानीहारी कर्का
सदस्य सचिव
सबस्य र्हा

